

ZPRAVODAJSTVÍ

Odbory, zaměstnavatelé i některá ministerstva kritizují vládní konsolidační balíček. Poukazují přitom i na zjevné chyby, které mohou představovat porušení jiných zákonů nebo vést k soudním sporům se státem. Zástupci úřadů, zaměstnavatelů i zaměstnanců mohli návrhy připomínkovat do pondělí.

Vláda lhůtu pro připomínkové řízení výrazně zkrátila, což zapojené organizace ostře kritizovaly. „Nyní je nám ‚velkoryse‘ poskytnut čtyřdenní termín k prostudování a připomínkování všech návrhů,“ napsala například Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů.

Problematická byla i forma samotného návrhu. „Navíc v podobě, která je sama o sobě neuvěřitelná. Nepřehledný balík 22 souborů, které nejsou nijak intuitivně označeny, je docela jasnou ilustrací efektivní činnosti byrokratického aparátu v 21. století. Nemluvě o předkládací zprávě, kterou čtenář po chvíli najde v podobě 238stránkového dokumentu,“ kritizuje dále Konfederace vládu.

Podobná kritika zaznívá od desítek dalších organizací, které dostaly prostor do tohoto pondělí okomentovat klíčový balík reformy kabinetu Petra Fialy. Ten chce soubor celkem 57 legislativních návrhů protlačit parlamentem ještě do konce prosince, aby se velká část balíčku promítna už do rozpočtu pro rok 2024.

Vláda může připomínky odmítnout, nebo je přijmout a do návrhů promítnout. Všechny je chce vypořádat do osmého června.

NEJASNOST S VODOU

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů například upozorňuje na nejasnosti při určování daně z přidané hodnoty za dodávky vody. U vodného se nyní platí DPH ve výši deseti procent, po Novém roce to má být dvanáct procent. Jak to ale bude, když dojde k odečtu vody krátce po prvním lednu?

„Pokud odečteme například den před nabytím účinnosti zákona, bude použita sazba DPH ve výši deseti procent. Pokud odečteme den po nabytí účinnosti zákona, bude použita sazba dvanácti procent. Přestože v obou případech bude období, za které byla voda spotřebována (dodána) téměř stejné, uplatní se na každé plnění jiná sazba,“ podotýká konfederace. V připomínkách k balíčku navrhuje rozpočítat spotřebu do doby před účinností zákona, na kterou se bude vztahovat původní sazba. A tou vyšší danit vodu až po začátku nových pravidel.

PRODEJE FIREM S OTAZNÍKY

Podobná nejasnost panuje u prodeji firem, které vláda plánuje nově zdanit. Daň z příjmů zaplatí podnikatelé, kteří v jednom roce prodají firemní podíly přesahující hodnotu 40 milionů korun. Novinka má začít od Nového roku. Asociace malých a středních podniků i Komora daňových poradců ovšem upozorňují na to, že návrh nemyslí na realitu odprodeje soukromých společností.

Takové transakce se často splácí postupně. Podnikatel prodávající

svoji firmu letos tak může peníze za prodej dostávat i po Novém roce, kdy začne platit nová podoba zdanění.

Z textu balíčku ale není jasné, jak by se mělo postupovat. Pokud by stál v takovém případě daň vymáhal, mohly by mu ze strany byznysmenů hrozit soudy. Kritici návrhu doporučují, aby se daň vůbec nevztahovala na příjmy z letošních prodejů firem.

BOJ O DPH NA PLENKY A VLOŽKY

Tradičně velkým politickým tématem je zařazení různého zboží do jednotlivých sazeb DPH. Ministerstvo pro místní rozvoj nebo vládní zmocněnkyně pro lidská práva Klára Šimáčková Laurenčíková například požadují, aby se do nižší deseti procentní sazby přeřadily menstruační pomůcky, dětské plenky nebo náhražky mléka, které lidé konzumují kvůli alergii na laktózu nebo z náboženských či světonázorových důvodů.

Ekologické Hnutí Duha stejně jako Sdružení místních samospráv se zase přimlouvají za deseti procentní DPH na palivové dřevo. Dosud na něj platila patnáctiprocentní sazba, kterou balíček ruší a dřevo přeřazuje do sazby 21 procent. Takový krok ale podle místních samospráv zasáhne domácnosti, které se dosud díky relativně levnému dřevu na podpal vyhýbaly efektům energetické krize.

PENÍZE PRO KRAJE

Vláda od balíčku očekává vyšší výběr daní z příjmů, o jejichž výnos se dělí s kraji a obcemi. V případě krajů kabinet počítá s tím, že jim bude z těchto daní posílat nižší podíl. Podle vládních záměrů by kraje měly z těchto daní dostat zhruba stejné výnosy jako dnes, polepsit by si měl pouze stát.

Krajům se to pochopitelně nezamlouvá a současně rozpočtové určení daní z příjmů chtějí zachovat. K tomu požadují, aby na ně stát převedl peníze, které jim nyní poskytuje na opravu silnic druhé a třetí třídy prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury. V tomto fondu stát plánuje škrtnout dvě miliardy korun na opravy krajských silnic. Kraje požadují, aby zůstalo zachováno současné financování ve výši šesti miliard ročně.

O věci budou ještě kraje s vládou jednat. Z kabinetu nicméně zaznívá alternativní návrh. Hnutím STAN ovládaná ministerstva průmyslu a vnitra v připomínkách k balíčku píšou, že by se krajům i obcím měl zvýšit podíl na výnosu daně z přidané hodnoty. Změny DPH mají v příštím roce snížit výnos daně o čtyři miliardy korun. Kdyby se podle dvojice rezortů podíl na této dani zvýšil, obcím a krajům by to dopady vládního balíčku kompenzovalo.

OMEZENÍ PODPORY SOLÁRŮ A VĚTRNÍKŮ

Vláda zvažuje uspořít snížením podpory obnovitelných zdrojů. Mluví se o čtrnácti až osmnácti miliardách korun ročně. Vrátit se jí to ale může v podobě arbitráží s provozovateli solárních elektráren. Ti mají podporu garantovanou ze zákona a už avizovali, že v případě omezení dotace půjdou se státem do sporu. Kvůli omezení podpory by vláda musela

Kabinet Petra Fialy nechal svůj konsolidační balíček dní. Vládu přitom stíhá kritika za mnohdy problematická

Na problémy ukázaly firmy

Vláda svůj konsolidační balíček představila v první polovině května.

prosadit novelu příslušného zákona. Ministr pro legislativu Michal Šalomoun (za Piráty) ale upozornil na to, že konsolidační balíček v této oblasti s novou legislativou nepočítá. Šalomoun se ve své připomínce ptá, jak by stát na podpoře mohl ušetřit, aniž by porušil současný zákon.

Hnutím STAN ovládaná ministerstva průmyslu a vnitra v připomínkách k balíčku píšou, že by se krajům i obcím měl zvýšit podíl na výnosu DPH.

Podle ministra financí Zbyňka Stanjury (ODS) je vláda riziko případných arbitráží či soudů se solárníky připravena nést. Opírá se údajně o právní analýzu ministerstva průmyslu, k jejíž podstatě se ale úřad Jozefa Síkely (za STAN) dosud nevyjádřil. Není tak zcela jasné, jakým způsobem hodlá kabinet kritiku solárníků přetlačit. „Státní podpora obnovitelných zdrojů trvá dostatečně

dlouhou dobu na to, aby bylo možné investice soukromých subjektů do těchto zdrojů energie považovat za jednoznačně ziskové a zhodnocené,“ naznačil vládní argumentaci mluvčí ministerstva financí Tomáš Weiss ve vyjádření pro web Seznam Zprávy.

STŘET S EVROPSKÝM PRÁVEM

Hned na několik možných potíží upozornil i odbor kompatibility Úřadu vlády. Jeho úkolem je hlídat, jestli jsou české zákony v souladu s právem Evropské unie.

Balíček počítá se změnou daně z přidané hodnoty – ze tří sazeb v příštím roce zbydou jenom dvě. Materiál se odvolává na novou unij-